

עש"ק פ' וישלח | ט"ו כסלו, תשפ"ג לפ"ק | שנה ל"ו גליון י'

גליון עולת שבת בשבתו

פנינים על פרשת השבוע ומועדי השנה | יו"ל ע"י כולל אברכים ד'באבוב טאראנטא | בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

עם לבן גרתי (בראשית לב, ה).

יש לדקדק על אומרו גרתי, למה נקט לשון גירות, הול"ל עם לבן הייתי. אמנם יש לומר על פי מה שכתוב בספר חסידים (סי' תתשנ"ז) דכל אותן השנים שהי' יעקב אבינו בחרן אצל לבן, לא דרכו רגליו על מפתן ביתו ואהלו של חותנו לבן אפילו פעם אחת, כי ירא הי' למאוד שמא יזיק לו טומאתו של לבן וידבק בידו מאומה מן החרם ח"ו, עיי"ש. ודעת לנבון נקל שצריכים לזה הרבה חכמה וסייעתא דשמיא מרובה.

וזהו ששלח יעקב אבינו אל עשו הרשע, עם לבן גרתי, פי' אף שהייתי דר אצל לבן חותני למשך זמן זמנים טובא, עם כל זה הייתי תמיד בבחינת גר, שלא נכנסתי אל ביתו כל אותן השנים, ומזה תשכיל ותוכיח גודל כוחי וחכמתי לעמוד נגד שונאי, וסייעתא דשמיא שיש לי בכל פסיעה ופסיעה, על כן הזהר על נפשך ולא תלחם בי, כי אתגבר עליך ואנצחך.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, קובץ אמרי קודש, וישלח, תש"פ)

וישלח יעקב מלאכים גו'.

ופירש רש"י מלאכים ממש. ונראה לי דהנה קשה דהוה ליה לומר מלאכי אלהים. וי"ל דהנה בכל אדם הולכים מלאכים מימין ומשמאל, כמאמר הקרא (תהלים צא, ז) יפול מצדך אלף ורובה מימינך.

ובשבת יש לאדם מלאכים קדושים מבחול, כמו שאנו אומרים בשבת קודש שלום עליכם. ובמוצאי שבת הולכים מאתו המלאכי שבת קודש ובאים מלאכי חול. ועל זו הכונה אנו אומרים וישלח במוצאי שבת, לכבד אותן המלאכים הבאים במוצאי שבת.

ויעקב אבינו כאשר שלח מלאכים לעשו הרשע מסתמא לא שלח המלאכים הבאים בשבת קודש, רק במוצאי שבת. על כן פירש רש"י מלאכים ממ"ש, ראשי תיבות "מ"מוצאי "שבת. והשם ימחול לי אם שגיתי: (רביד הזהב)

ויירא יעקב מאד ויצר לו כו'.

נתלבטו בה המפרשים בהבנת הכתוב הזה. והקרוב אצלי בזה הוא עם מה שנזכיר עוד מדרשם ז"ל שנאמר יענך ה' ביום צרה ישגבך שם אלהי יעקב. שהוא בא מרחוק ותלה עיניו למרום. ובכה ובקש רחמים מלפני הקב"ה ושמע תפלתו והבטיחו שהוא מושיעו מכל

צרותיו בזכותו של יעקב. והדברים מפליאים מאד אבל כלל הענין מה שזכרנו מעשה אבות סימן לבנים:

משל עיר אחת שהיו בה כמה חולים בר מינן ורופא אין שם ושר העיר היה יושב רחוק מאד בעיר אחרת והיה עמו רופא חכם ונאמן. והיה בעיר ההיא איש אחד יקר ונכבד אצל השר למאד אשר עבורו ינדב השר לשלוח הרופא אצלו. אך האיש ההוא לא היה חולה לו דבר ולא הרגיש בעצמו שום מיחוש והיה היום וחלה את ראשו בכאב מעט אשר היה באפשרי אתו להמציא ארוכתו על נקלה. אבל אמר בלבו והחליט בדעתו לכלכל מחלתו ולהגדיל הענין והיה גונח וצועק אוי ואבוי. וחיש מהר שלח שליח אל השר לשלוח לו את הרופא וישתוממו עליו בני ביתו אמרו להם אוילים חסרי לב האם אני צועק על מחלתי ועל מכותי. והאם בעבורי אנכי שולח אחר הרופא גם אנכי כמוכם ידעתי כי ישועתי קרובה לבוא בדבר קל. אבל אנחות נפשי ומגינת לבי הוא אך עבור אנשי עירי כי אנוש לשברם ומי ישלח ידו וירפאם בלתי אם יבא הרופא עבורי יחיש מפלט גם להם:

הנמשל כי הקב"ה הבינו על דורות הבאים ועל הקורות המעותדים עליהם וראה כי לא יהיה זכות מעשיהם כדאי להפיק רצון מאתו יתברך להושיעם מצרתם. על כן כרוב חסדו קדם פניהם לגלגל דוגמת המאורעות האלו על האבות ע"ה והם בארשת שפתם ישיגו ישועות מאתו יתברך ומה שיעשה ה' הוא יהיה לעולם גם לבניהם אשר יקימו אחריהם.

והנה בשגם כי אבותינו ע"ה היה היכולת בידם להושיע את עצמם ולעשות בשונאיהם כרצונם ומה גם יעקב ע"ה שהיה עמו כמה אנשים גבורים. כמבואר ברז"ל במדרש שהיה לו כמה רבוא עדרים וכלבים ורועי צאנו. מלבד גבורתו וגבורת בניו. ועם כל זה היה גולל על ה' דרכו וביקש מלפניו הצילני נא מיד אחי כו', כאלו היה ח"ו רפה ידים. אין זאת כי ראה והבין בכל מה שמצא אותו כי המה אך שמץ דבר מאשר יקרה לדורות אחרונים על כן הפיל לנפשו חבלים העתידיים עורר לבניו כי אמר האמנם כי יש לאל ידי להושיעני עם כחי ועוצם ידי. אבל מה יעשו אחרי, ולעילה זו השליך על ה' יהבו כי תושיעני ימינו תשועה נסית ואחר כי תתהוה התשועה עבורו תעמוד בקיום נאמן לעד ולדורות:

(משלי יעקב - דובנא)

כי במקלי עברתי את הירדן הזה

י"ל כי במקלי עברתי את הירדן הזה, ע"ד שסיפר אא"ז נ"ע זללה"ה שפעם אחת עבר הנעסטר בלי שום שם רק היה מניח חגורו ועבר עליו ואמר שבאמונה גדולה הוא שעבר, וזה י"ל שרימז יעקב אבינו ע"ה במקלי גימט' יעקב היינו בשמו שהוא יעקב מדת אמת והיינו לגודל אמונה שלו בזה עברתי את הירדן והבן.

(דגל מחנה אפרים)

וירא כי לא יכול לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב וכו'.

אריכות הלשון צ"ב, דהול"ל ויגע בכף ירך יעקב ויתקעהו, ונראה לפרש ע"ד הרמז, דהנה הירך מרמז על יוצ"ח של יעקב, כאשר ביארו המפרשים, וכאשר ראה המלאך שאינו יכול לעמוד נגד יעקב רצה עכ"פ להטיל מום ודופי בזרעו ע"י שיעתיקם ממסורת אבות, והנה ענין חינוך הבנים דורש זהירות יתירה וחלילה לנטות בכל שהוא מדרך אבות, כי באם יסטה מהמסורה אפי' כחוט השערה התוצאות מי ישורנו, וכבר אמרו ז"ל (שבת קי"ט ע"ב), אל "תגעור" במשיחי אלו תשב"ר, כי אפילו נגיעה וסטיה קלה מדרכי המסורה יכולה ח"ו לעשות שמות בדור הצעיר. וז"ש "ויגע" בכף ירכו, שהמלאך נגע קצת בכף ירכו, היינו ביוצאי חלציו, וזאת היתה הסיבה, ותקע כף ירך יעקב שנתקע ממקומו לגמרי, משום דנגיעה כל שהיא בחינוך הבנים מביאה עד סף האבדון ר"ל, והשי"ת יערה עלינו רוח טהרה ונזכה לעבדו באמת ובלב שלם, אכ"ר.

(חשב סופר)

לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל (לב, כט).

ואח"כ (בפ' לה, י) כתיב שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך. לכאורה תיבת עוד אין לו שחר. גם מקודם כתיב יאמר, ואח"כ כתיב יקרא. ואפשר לפרש ע"ד זה, דהנה בתיבת יעקב מרומז שני דברים, אחד למעליותא ואחד לגריעותא. למעליותא מה שמורה על קטנות, ומאן דאיהו זעיר איהו רב (זהו"ק חיי שרה תוספתא קכב), ולגריעותא מה שמורה על עקיבה ורמאות כמ"ש (כז, לו) הכי קרא שמו יעקב כו', לפ"ז יאמר שני פעמים יעקב כנ"ל. וז"ש לא יעקב יאמר עוד פעם יעקב שמורה על רמאות, כי אם ישראל כו', ואז יעקב אינו מורה אלא [על] קטנות.

(ברית אכרם)

שלחני כי עלה השחר

בגמרא דחולין שלחני כי עלה השחר א"ל יעקב וכי גנב אתה שאתה מתירא מן השחר אמר לי מלאך אני ומיום שנבראתי לא הגיע זמני לומר שירה עד עכשיו מסייע לי לר"ח א"ר שלשה כיתות אומרים שירה בכל יום אחת אומרת קדוש וכו' מקשה התוס' מאי סיוע איכא בהא.

ונראה דאמרינן בעירובין (דף מ"ה) מפני מה אין ישראל אומרים לפנך שירה בר"ה וביוה"כ אמר הקב"ה ספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפני וישראל אומרים שירה. וכתבו התוס' דמהכא יש לדקדק דשאלו על ישראל ולא שאלו על עצמן ש"מ דמלאכי השרת אומרים שירה בר"ה וביוה"כ, ולכך י"ל בר"ה וביוה"כ והחיות ישורו. אמנם הש"ע הביא בשם רב האי גאון דאין מלאכי השרת אומרים שירה בר"ה וביוה"כ ומורה שלא לומר והחיות ביוה"כ.

והנה מהך דר"ח מוכח דאומרים שירה דהא אמר ג' כיתות אומרים שירה בכל יום ואי לשיטת רב האי גאון הא איכא ר"ה ויה"כ שאין אומרים ואיך קאמר בכל יום אלא ש"מ כדעת התוס' דלעולם אומרים שירה ומבואר בזוה"ק דהך עובדא דיעקב אבינו עם המלאך הי' ביוה"כ ולכך נצחו יעקב שהי' שרו של עשו וביוה"כ אין לו כח וא"כ א"ש דיעקב שאלו וכי גנב אתה שמתירא מן השחר א"ל מלאך אני ומיום שנבראתי לא הגיע זמני לומר שירה עד עכשיו א"כ מוכח דביוה"כ אומרים שירה וזה דלא כרב ה"ג וע"ז אמרינן מסייע לי לר"ח א"ר דאמר שלש כיתות אומרים שירה בכל יום דייקא פי' אף בר"ה וביוה"כ דאילו אין אומרים שירה בר"ה וביוה"כ לא דייקו לישנא דבכל יום וא"ש ול"ק קושיית התוס' מידי ודו"ק.

(מדרש יהונתן)

יש לי כל (לג, יא).

ועשו אמר (פס' ט) יש לי רב. ופירש רש"י יש לי כל, כל ספוקי, ועשו אמר יש לי רב יותר ומכדי צרכי עיין שם לדרכו. ועל פי זה נראה לומר עוד באופן אחר, והוא דיזוע התורה אין לה סוף שנאמר (איוב יא, ט) ארוכה מארץ מדה וכו', עי"ש (עירובין כא, א). והנה ידוע (אבות פ"ג מ"ז) אם אין קמח אין תורה, וכיון שהתורה ארוכה מארץ מדה, נמצא כמו כן העושר לישראל שהוא לצורך קיום התורה צריך גם כן להיות בלי מדה רק ארוכה מארץ מדה עד אין שיעור וערך כמו שנאמר (מלאכי ג, י) והרקותי לכם ברכה עד בלי די. ויש לומר זהו הנאמר באבות (פ"ו מ"א) ולא עוד אלא שכל העולם כולו כדאי הוא לו, פי', אפילו כל חללי דעלמא הון ועושר הוא רק כדאי לו היינו די ספוקו ולא מותרות, כי כדי שיהיה מותר צריך שיהיה יותר מכל העולם כולו, וארוכה מארץ מדה כפי ערך התורה כנ"ל.

והנה זאת הוא לישראל, אבל לסטרא אחרא אף המעט שיש לו הוא ללא צורך ודי והותר, כי מה עושה בזה כמובן, וכמאמר רז"ל שם (עירובין כא, ב) בא ואראך וכו' עי"ש. זהו שיעקב ועשו כל אחד ואחד דיבר כמו שהוא וכראוי לו, יעקב אמר יש לי כל - כל ספוקי, כמו שהוא באמת שכל טוב חללי דעלמא הוא רק כדי ספוקו ולא מותרות כנ"ל, ועשו אמר יש לי רב - יותר ויותר מכדי צרכי היינו גם כן כמו שהוא, שאף המעט שיש לו הוא למותר ויותר ויותר מכדי צרכו כנ"ל, ודו"ק והבן: (דברי ישראל)

After Yaakov Avienu wrestled with the Malach, the Posuk tells us ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל והוא - צלע על ירכו And the sun shone for him when he passed Penuel, and he was limping on his thigh. Rashi comments, that the sun shone on him to heal him from the limp he acquired from the smite of the Malach. According to this explanation, the Posuk seems to be out of order. Why is the fact that Yaakov was limping mentioned after the fact that the sun shone on him to heal him?

The תפארת שלמה explains, the Torah is teaching us an important lesson. There are times that a person sins but doesn't realize what he did was actually a sin. As we see by the Shevatim who sold Yoseph Hatzdik. They thought they acted righteously, until Hashem brought upon them a series of calamities which finally caused them to admit their wrongdoing. One needs special divine assistance to truly judge and recognize whether one's actions are merits or sins. The Posuk tells us, "The sun shone on him" which refers to the shining of Divine Presence on his soul, after he passed Penuel. Penuel symbolizes his dispelling any personal prejudices. Now that he purified himself from any prejudices, and he experienced this divine inspiration, he then realized that he was limping spiritually and he still must rectify his ways.

When Yaakov ascended to the holy city of Bais El and Hashem spoke to him, the Posuk tells us ויעל - מעליו אלקים במקום אשר דבר אתו And Hashem ascended from him in the

place that He spoke to him. What is meant by the words **in the place** that He spoke to him? The עבודת ישראל explains that every Yid experiences highs and lows in his Avodas Hashem. During his Tefillah or studying Torah he feels a stronger connection to Hashem than when he is outside in the street. His goal is to strive to return to the loftiness he felt while he was in the Bais Medrash. The Posuk is telling us, Hashem left Yaakov from **the place he was in** during his service at Bais El. How did he attempt to recreate this holiness? ויצב יעקב מצבה - Yaakov erected a monument, to remind him of the greatness he once experienced and will now strive to reach it once again.

Their ascent to higher levels of spirituality required that they first purify themselves once more to raise themselves in their level of Avodas Hashem.

The אגרא דכלה adds another dimension to this principle. After Yaakov's children killed the inhabitants of Shechem, Hashem told Yaakov to return to Bais El. Yaakov tells his household הסירו את אלהי הנכר אשר בתכם והטהרו והחליפו שמלתיכם - Remove the idols of the foreign nations, which are in your midst, purify yourselves and change your clothes. How does Yaakov

suspect his holy children of possessing idols? Rashi explains that Yaakov was referring to idols that were part of the booty of Shechem. The אגרא דכלה elucidates, that as the Yidden were about to ascend to the holy city of Bais El, Yaakov instructed them to recheck and eliminate any forms of Avodah Zara they may have in their possession. Even an inner Avodah Zara found in their hearts, like feelings of haughtiness, hatred, jealousy etc., were to be removed. As the Posuk says אלהי הנכר אשר בתכם - the foreign gods that are **within you**. Their ascent to higher levels of spirituality required that they first purify themselves once more to raise themselves in their level of Avodas Hashem.

So too, every Yid that experiences a spiritual high must seek to better himself and raise his level in Avodas Hashem.

The minhag of many Chasidim is to sit and observe the Chanuka lights for half an hour. Sefarim tell us that a person with pure eyes can merit to see in the light of Chanuka the אור הגנוז - the original light that shone in the beginning of creation. This light was a powerful light of spirituality. Some Tzadikim would shed tears while looking at the lights. As they felt the holiness hidden in the fire of the Chanaka lecht, they yearned to strive even higher in their Avodas Hashem. Consequently, they would cry in repentance of his deeds that were done before they experienced this holiness.

Have a wonderful Shabbos.

לוח המודעות טאראנטא

TORONTO Community Bulletin

AUFRUF	אויפרוף
החתן אליהו מאיר נ"י הקידוש בביהמ"ד דחסידי באבוב	ר' יצחק יואל גאנזבערג נ"י
החתן מאיר נ"י	ר' יצחק שניידער נ"י
WEDDING	נישואין
החתן ברוך יוסף נ"י	ר' אשר זעליג אורזל נ"י
	ר' יוסף מאיראוויטש נ"י
החתן יוסף יונה נ"י	ר' נתן וואלדען נ"י
	הרב רפאל ליפנער שליט"א
החתן עזריאל נ"י	ר' נחמן ריביאט נ"י
	ר' יוסף העלבערג נ"י
BIRTH / BOY	הולדת הבן
הקידוש בישיבת זכרון שמעיהו	ר' יעקב אליהו דרוקער נ"י
BAR MITZVAH	בר מצוה
הב' דוב נ"י הקידוש בק"ק תורת חסד	ר' ישראל וואלף נ"י
GRANDPARENTS	עטרת זקנים
לרגל הולדת נכדתו	ר' יעקב פעלדמאן שליט"א
לרגל הולדת נכדו	ר' יעקב פלארענס שליט"א
לרגל נשואי נכדו	ר' משה קלוגמאן שליט"א
לרגל נישואי נכדתו ולרגל הולדת נכדתו	ר' שמואל לעמעל שליט"א
לרגל הולדת נכדתו	ר' שמואל אברהם פוזנער שליט"א

• לוח המודעות טאראנטא •

לנדב את הגליון, להודיע על מודעה או לקבל הגליון נא לשלוח email office@bobov.ca או לצלצל במס' 416.633.6332

